

Analysenotat

Sexisme på de videregående uddannelser

En betydelig andel af studerende på de videregående uddannelser har oplevet sexisme og forskelsbehandling. Cirka 11.000 studerende eller knap 12 procent har oplevet fysisk sexisme, verbal sexisme og/eller uønsket seksuel opmærksomhed i løbet af det seneste år på deres videregående uddannelse. Hver 10. studerende har oplevet forskelsbehandling f.eks. på grund af seksuel orientering, religion, køn, etnicitet, handicap

Nye tal baseret på data fra en spørgeskemaundersøgelse, som Uddannelses- og Forskningsministeriet gennemførte mellem 20. oktober og 15. december 2020, viser, at en betydelig andel af de studerende på de videregående uddannelser har oplevet sexisme og forskelsbehandling.

Knap 11.000 studerende har svaret, at de har oplevet uønsket seksuel opmærksomhed, fysisk eller verbal sexisme, hvilket svarer til ca. 12 pct. Lidt over en tredjedel af alle studerende på de videregående uddannelser har deltaget i undersøgelsen. Det betyder, at det faktiske antal studerende, der har oplevet de tre typer af sexisme, kan antages at være højere. Kvindelige studerende oplever mere sexisme end de mandlige studerende, men de forskelle, der er på tværs af køn, forsvinder, når man ser på andelen af studerende, der oplever sexisme regelmæssigt.

Derudover har hver tiende studerende (10 pct.) oplevet forskelsbehandling i forbindelse med deres uddannelse, heraf oplever de 3 pct. det regelmæssigt (dagligt, ugentligt eller månedligt).

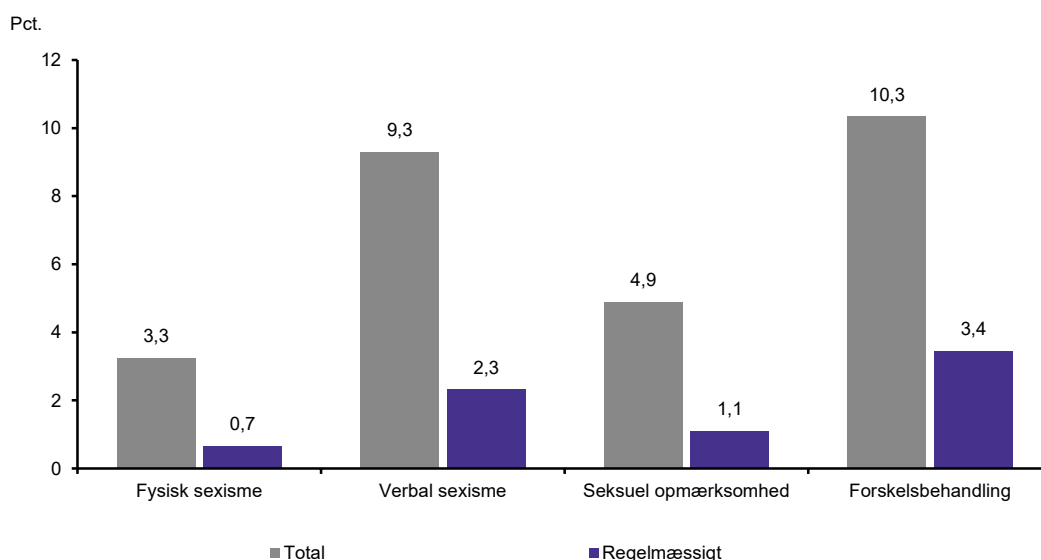
De studerende har svaret på tre spørgsmål om oplevet sexismen og et spørgsmål om forskelsbehandling i forbindelse med deres studier. Forskelsbehandling kan f.eks. være baseret på køn, seksuel orientering, etnicitet, religion eller handicap.

Sexistiske kommentarer mere udbredt end fysisk sexismen

9 pct. har oplevet, at deres køn eller udseende er blevet kommenteret på en måde, de fandt ubehagelig eller stødende (verbal sexismen), svarende til 8.803 studerende. 3 pct. af de studerende har i løbet af det seneste år oplevet at blive rørt ved, omfavnet eller kysset på en måde, de fandt ubehagelig (fysisk sexismen), svarende til 3.080 studerende.

Figur 1

Andel studerende, der har angivet at have oplevet hhv. sexismen og forskelsbehandling i løbet af det sidste år, opdelt på total og regelmæssig frekvens, procent, 2020

Anm.: Se boks om spørgsmålsformulering. I kategorien "Regelmæssigt" er samlet svar fra studerende, der har oplevet det dagligt, ugentligt eller månedligt. N=94.717.

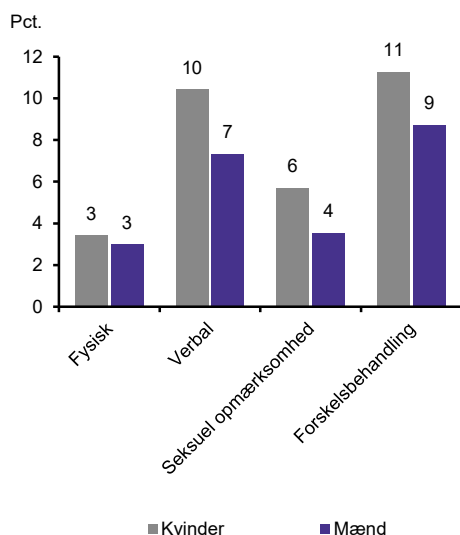
Kilde: Spørgsmål om sexismen, indsamlet ifm. Uddannelseszoom, Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020.

Kvindelige studerende oplever mere sexismen end mænd

Overordnet set er andelen af kvindelige studerende, der oplever sexismen større end andelen af mandlige studerende. Således har 10 pct. af de kvindelige studerende oplevet verbal sexismen (at deres "køn eller udseende er blevet kommenteret på en måde, de fandt ubehagelig eller stødende"), mens det samme gør sig gældende for 7 pct. af de mandlige. Ser man på andelen, der har oplevet de forskellige former for sexistiske episoder regelmæssigt (dagligt, ugentligt eller månedligt), oplever en lige så stor andel af mandlige studerende sexismen.

Figur 2

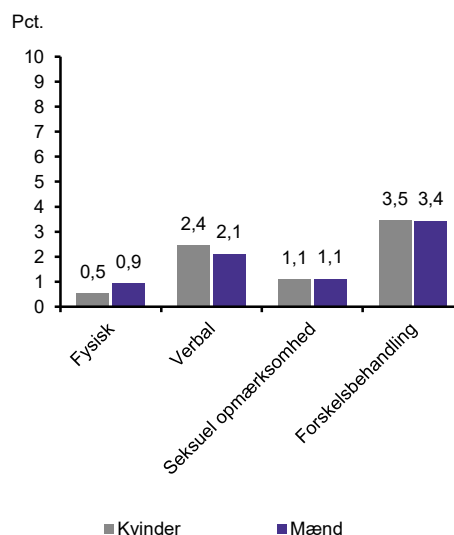
Studerende, der har angivet at have oplevet hhv. sexismen og forskelsbehandling i løbet af det sidste år, opdelt på køn, procent, 2020

Anm.: Se boks om spørgsmålsformuleringer. N(kvinder)= 60.039. N(mænd)=34.678.
 Kilde: Spørgsmål om sexismen, indsamlet ifm. Uddannelseszoom, Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020.

Figur 3

Studerende, der har angivet at have oplevet hhv. sexismen og forskelsbehandling regelmæssigt i løbet af det sidste år, opdelt på køn, procent, 2020

Anm.: Se boks om spørgsmålsformuleringer. I figuren er vist andelen af studerende, der har angivet at have oplevet de enkelte oplevelser dagligt, ugentligt eller månedligt. N(kvinder)= 60.039. N(mænd)=34.678.
 Kilde: Spørgsmål om sexismen, indsamlet ifm. Uddannelseszoom, Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020.

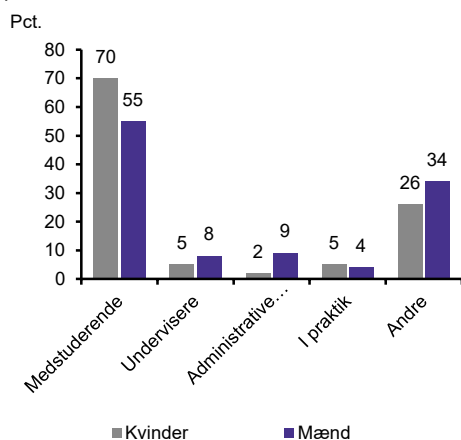
Medstuderende er ansvarlige for størstedelen af sexismen

De studerende, der har svaret at de har oplevet sexismen og/eller forskelsbehandling, har efterfølgende svaret på hvem, de har oplevet det fra. Af figurerne neden for ses, at det i overvejende grad er de medstuderende – både når det drejer sig om sexismen og forskelsbehandling.

65 pct. af de kvindelige studerende, der har oplevet at deres køn eller udseende blev kommenteret på en måde, de fandt ubehagelig eller stødende (verbal sexismen), har oplevet det fra deres medstuderende, mens 18 pct. har oplevet det fra deres undervisere. De kvindelige studerende, som oplever forskelsbehandling, angiver oftere, at den er fra deres undervisere (34 pct.) end mandlige studerende (26 pct.). Studerende, der har været i praktik har ikke oplevet mere sexismen end studerende, der ikke har været i praktik. Men blandt de studerende, der har været i praktik og har oplevet sexistiske hændelser, har 13-21 pct. oplevet det fra person(er) på deres praktiksted. I figur 4-7 er andelen set i forhold til alle studerende, også dem, der ikke har været i praktik.

Figur 4

Fra hvem, fysisk sexisme, opdelt på køn, procent, 2020

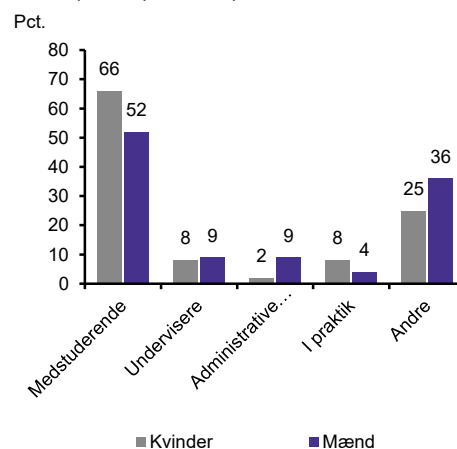

Anm.: De studerende har kunnet sætte flere kryds, og svarene summerer derfor til mere end 100 pct. Se boks om spørgsmålsformulering. N(kvinder)= 2.044. N(mænd)=1.036.

Kilde: Spørgsmål om sexisme, indsamlet ifm. Uddannelseszoom, Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020.

Figur 5

Fra hvem, uønsket seksuel opmærksomhed, opdelt på køn, procent, 2020

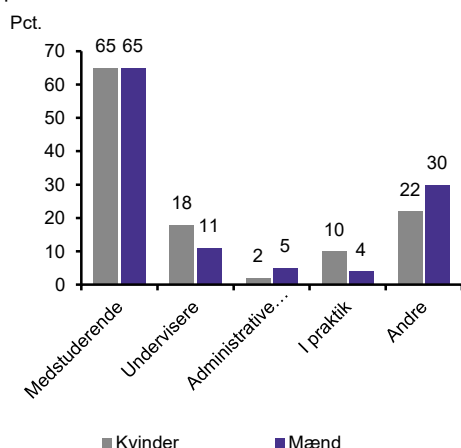

Anm.: De studerende har kunnet sætte flere kryds, og svarene summerer derfor til mere end 100 pct. Se boks om spørgsmålsformulering. N(kvinder)= 3.414. N(mænd)=1.230.

Kilde: Spørgsmål om sexisme, indsamlet ifm. Uddannelseszoom, Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020.

Figur 6

Fra hvem, verbal sexisme, opdelt på køn, procent, 2020

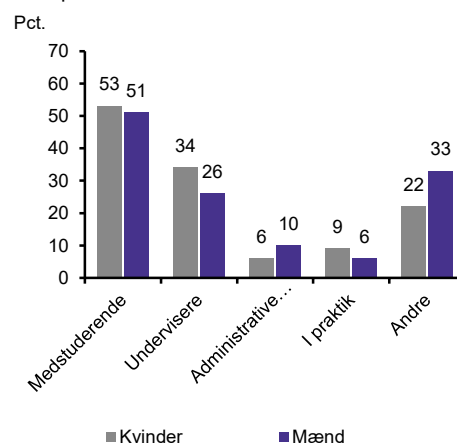

Anm.: De studerende har kunnet sætte flere kryds, og svarene summerer derfor til mere end 100 pct. Se boks om spørgsmålsformulering. N(kvinder)= 6.264. N(mænd)=2.539.

Kilde: Spørgsmål om sexisme, indsamlet ifm. Uddannelseszoom, Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020.

Figur 7

Fra hvem, forskelsbehandling, opdelt på køn, procent, 2020

Anm.: De studerende har kunnet sætte flere kryds, og svarene summerer derfor til mere end 100 pct. Se boks om spørgsmålsformulering. N(kvinder)= 6.771. N(mænd)=3.026.

Kilde: Spørgsmål om sexisme, indsamlet ifm. Uddannelseszoom, Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020.

Kønsminoriteten oplever mere sexisme på kønsskæve uddannelser

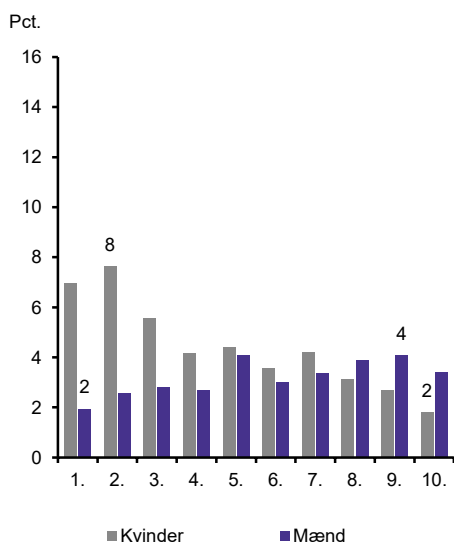
På uddannelser med en skæv kønsbalance oplever studerende med det køn, som er i mindretal, mere sexisme end andre. Jo mere skæv kønsbalancen er, jo mere sexisme oplever kønsminoriteten. Tendensen er stærkest, hvor kvinder er en minoritet. Det samme gælder i forhold til oplevelser med forskelsbehandling på uddannelserne.

Figurerne viser sammenhængen mellem kønsfordelingen på uddannelserne og andelen af de studerende, som oplever sexisme og forskelsbehandling. Uddannelsernes køns-sammensætning er angivet som en decilfordeling, hvor uddannelserne er rangordnet efter andelen af kvinder på uddannelsen og opdelt i ti lige store grupper med 77 enkeltuddannelser i hver. I 1. decil er de 10 pct. af uddannelser, hvor andelen af kvinder er lavest, og tilsvarende indeholder 10. decil de 10 pct. uddannelser, hvor andelen af kvinder er højest.

Af figur 9 kan f.eks. aflæses, at i første decil, som er de 10 pct. af uddannelserne, hvor andelen af kvinder er lavest, har 15 pct. af kvinderne oplevet uønsket seksuel opmærksomhed. På de 10 pct. af uddannelserne, hvor andelen af kvinder er højest, har kun 3 pct. af kvinderne oplevet det.

Figur 8

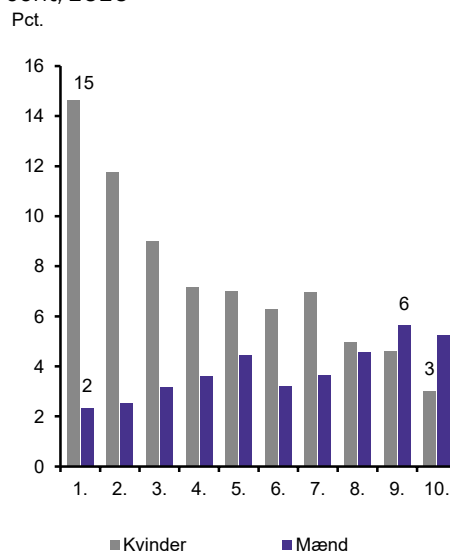
Fysisk sexisme på uddannelser, decilfordeling for andel kvinder på uddannelsen, opdelt på køn, procent, 2020

Kilde: Spørgsmål om sexisme, indsamlet ifm. Uddannelseszoom, Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020

Figur 9

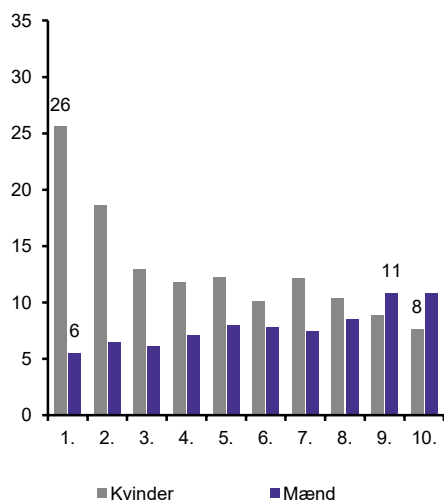
Uønsket seksuel opmærksomhed på uddannelser, decilfordeling for andel kvinder på uddannelsen, opdelt på køn, procent, 2020

Kilde: Spørgsmål om sexisme, indsamlet ifm. Uddannelseszoom, Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020

Figur 10

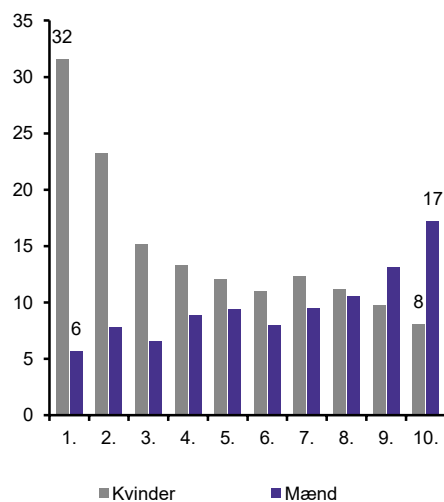
Verbal sexisme på uddannelser, decilfordeling for andel kvinder på uddannelsen, opdelt på køn, procent, 2020
Pct.

Kilde: Spørgsmål om sexisme, indsamlet ifm. Uddannelseszoom, Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020

Figur 11

Forskelsbehandling på uddannelser, decilfordeling for andel kvinder på uddannelsen, opdelt på køn, procent, 2020
Pct.

Kilde: Spørgsmål om sexisme, indsamlet ifm. Uddannelseszoom, Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020

Spørgsmål om sexismen og forskelsbehandling til studerende på videregående uddannelser

I efteråret 2020 besluttede uddannelses- og forskningsministeren at afdække omfanget af sexismen på de videregående uddannelser. Derfor er de studerende blevet stillet tre spørgsmål til at afdække oplevelser med sexismen samt et spørgsmål om forskelsbehandling i forbindelse med en spørgeskemaundersøgelse indsamlet i oktober-december 2020.

Spørgsmålsformuleringer

"I hvilket omfang er du inden for de sidste 12 måneder blevet udsat for følgende under din nuværende uddannelse?:"

- Blevet rørt ved, omfavnet eller kysset på en måde, du ikke ønskede - (fysisk sexismen)
- Dit udseende eller køn er blevet kommenteret på en måde, du fandt ubehagelig eller stødende - (verbal sexismen)
- Udsat for uønsket seksuel opmærksomhed (f.eks. kommentarer, uønskede fysiske berøringer eller kys) - (seksuel opmærksomhed)
- Forskelsbehandlet (f.eks. på grund af seksuel orientering, religion, køn, etnicitet, handicap) - (forskelsbehandling)

I svarkategorierne skal de studerende angive, hvor ofte de har oplevet sexismen ud fra mulighederne: Dagligt, ugentligt, månedligt, sjældnere eller aldrig. I figurerne skelnes der mellem omfanget af studerende, der i alt har oplevet sexismen (total), og studerende der har oplevet det regelmæssigt. I kategorien "Regelmæssigt" er inkluderet svar fra *Dagligt*, *Ugentligt* og *Månedligt*.

De studerende, som har angivet at have oplevet nogle af de angivne eksempler på sexismen og forskelsbehandling, spørges efterfølgende ind til, hvor de har oplevet det (på uddannelsesstedet, i andre studierelevante sammenhænge eller digitalt) og af hvem (medstuderende, undervisere, administrativt ansatte, person(er) på praktiksted eller andre).

Spørgeskemaet er sendt til 259.568 studerende. Omkring 94.000 studerende har svaret på spørgeskemaet om sexismen og forskelsbehandling i 2020. Svarprocenten er dermed 36 pct.